

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10.02.2016, sp. zn. 8 Tdo 1515/2015, ECLI:CZ:NS:2016:8.TDO.1515.2015.1

Číslo: 42/2016

Právní věta: Soud pro mládež, Věcná příslušnost, Důvody dovolání § 4 z. s. m., § 265b odst. 1 písm. a) tr. ř. I. Námitka dospělého obviněného, že v jeho věci rozhodl soud pro mládež, ač tak měl učinit soud obecný [§ 2 odst. 2 písm. e) z. s. m.], je námitkou odpovídající dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. a) tr. ř. Výkon soudnictví ve věcech mládeže je svěřen podle § 2 odst. 2 písm. d) a § 4 z. s. m. soudu pro mládež. Z těchto i z některých dalších ustanovení zákona o soudnictví ve věcech mládeže (viz např. § 36 a § 41 odst. 2 z. s. m.) tedy vyplývá zvláštní povaha soudu pro mládež určeného k projednávání protiprávních činů mládeže, a proto je lze chápat jako vyjádření specifické věcné příslušnosti soudu (srov. i rozhodnutí pod č. 16/2006 Sb. rozh. tr.). Společné řízení § 38 odst. 2 z. s. m. II. Společné řízení proti mladistvému a dospělému obviněnému lze konat jen výjimečně, jestliže je to nutné pro všestranné a objektivní objasnění věci a není-li to na újmu mladistvého (§ 38 odst. 2 z. s. m.). Při posuzování, zda jsou splněny uvedené podmínky, však nelze přihlížet k tomu, jaký dopad bude mít společné řízení na dospělého obviněného, protože jeho zájmy zde zákon nijak nezohledňuje.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 10.02.2016

Spisová značka: 8 Tdo 1515/2015

Číslo rozhodnutí: 42

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důvody dovolání, Soud pro mládež, Věcná příslušnost

Předpisy: § 265b odst. 1 písm. a) tr. ř.
§ 4 z. s. m.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného P. K. proti rozsudku Vrchního soudu v Praze, soudu pro mládež, ze dne 30. 7. 2015, sp. zn. 1 Tmo 15/2015, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Krajského soudu v Plzni, soudu pro mládež, pod sp. zn. 2 Tm 1/2015.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Krajského soudu v Plzni, soudu pro mládež, ze dne 7. 5. 2015, sp. zn. 2 Tm 1/2015, byl obviněný P. K. uznán vinným v bodech 1) a 3) pokračujícím přečinem krádeže podle § 205 odst. 1

písm. a), b) tr. zákoníku ve formě účastenství podle § 24 odst. 1 písm. b), c) tr. zákoníku, v bodě 1) též přečinem porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 2 tr. zákoníku ve formě účastenství podle § 24 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, v bodě 2) pokračujícím zločinem loupeže podle § 173 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku dílem dokonaným, dílem nedokonaným ve stadiu přípravy podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku a v bodě 4) přečinem poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 tr. zákoníku. Za tyto trestné činy byl odsouzen podle § 173 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání sedmi a půl roku, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou, a podle § 70 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku mu byl uložen trest propadnutí věci.

2. Rovněž bylo rozhodnuto o vině a trestech spoluobviněných R. B. a mladistvého TULIPÁNA*) (dále jen „mladistvý“) a též o náhradě škody.

3. Vrchní soud v Praze, soud pro mládež, jako soud odvolací z podnětu odvolání všech tří obviněných podle § 258 odst. 1 písm. b), d), odst. 2 tr. ř. zrušil rozsudek soudu prvního stupně ohledně mladistvého a obviněného R. B. v celém rozsahu a ohledně obviněného P. K. ve výroku o vině pod body 1), 2) a 3), ve výroku o trestech a ve výrocích o náhradě škody týkajících se poškozených Q. N. D. a D. T. H. a podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu rozhodl tak, že obviněného P. K. uznal vinným v bodech 1) a 4) [který byl ve výroku rozsudku soudu prvního stupně označen jako bod 3)] pokračujícím přečinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a), b) tr. zákoníku, ve formě účastenství podle § 24 odst. 1 písm. b), c) tr. zákoníku, v bodě 1) též přečinem porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 2 tr. zákoníku ve formě účastenství podle § 24 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku a v bodech 2) a 3) [který byl ve výroku rozsudku soudu prvního stupně označen jako bod 2e)] pokračujícím zločinem přípravy loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku dílem ve formě účastenství podle § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, dílem ve stadiu přípravy podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku.

4. Za tyto trestné činy odvolací soud obviněného P. K. při nezměněném výroku o vině přečinem poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 tr. zákoníku [který jako výrok v bodě 4) rozsudku soudu prvního stupně zůstal tímto rozsudkem nedotčen] odsoudil podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání šesti let, pro jehož výkon jej podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku zařadil do věznice s ostrahou. Podle § 70 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku mu uložil i trest propadnutí věci a rozhodl také o vině a trestech spoluobviněných R. B. a mladistvého a o náhradě škody. Týmž rozsudkem odvolací soud zprostil mladistvého podle § 226 písm. b) tr. ř. obžaloby pro skutek popsany pod bodem 2e) výroku o vině rozsudku soudu prvního stupně.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

5. Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal obviněný P. K. prostřednictvím obhájkyne z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. a) tr. ř. dovolání, jímž namítal věcnou nepřislušnost soudu pro mladistvé. S odkazem na ustanovení § 38 odst. 1, 2 z. s. m. vytykal, že soudy obou stupňů v souladu s ním nepostupovaly, nezdůvodnily, v čem shledávají výjimečnost případu nezbytnou pro konání společného řízení mladistvého a dospělých obviněných.

6. Za vadu obviněný považoval to, že soud pro mládež je ve smyslu § 36 z. s. m. obsazen soudci, kteří jsou specializovaní na problematiku mládeže, a tudíž je v tomto řízení, je-li vedeno jako společné, upřednostněn zájem mladistvého před zájmy dospělých spoluobviněných, což obviněný shledával konkrétně v tom, že soud bezezbytku uvěřil tvrzení mladistvého přesto, že v hlavním líčení odmítl vypovídat, neumožnil ostatním obviněným se osobně účastnit na jeho výslechu, nepřipustil důkazní návrhy a neprovedl výslechy svědků, které dovolatel navrhl na svoji obhajobu, ani se nezabýval rozpory ve výpovědi mladistvého a ostatních slyšených osob. Přestože veškeré aktivní kroky v

průběhu činu vůči poškozeným činil výhradně mladistvý a jeho podíl se jeví jako největší, mladistvému byl uložen nesrovnatelně mírnější trest. Z toho dovolatel vyvodil, že soud pro mladistvé má tendenci dospělým pachatelům vyměřit výrazně vyšší trest, než by učinil obecný soud. Dovolatel vytkl i přílišnou rychlost řízení, již odvozoval od povinnosti soudu pro mládež o vazbě mladistvého rozhodovat v souladu se lhůtou podle § 47 odst. 1 z. s. m. V té souvislosti obviněný vyslovil názor, že kdyby v jeho věci rozhodoval obecný soud, bylo by mu umožněno vyslechnout jako svědky osoby, které by potvrdily jeho obhajobu, a řízení by se neprotahovalo tím, že podle soudu z důvodu konání řízení proti mladistvým bylo vyloučeno obhájčům doručovat do datové schránky.

7. Odvolacímu soudu, který též rozhodoval jako soud pro mládež, obviněný vytkl, že řízení vedl s co největším urychlením, aniž by jím navržené důkazy provedl či jejich neprovedení zdůvodnil či se dostatečně vypořádal se všemi námitkami uvedenými v odvolání, ale namísto toho jen konstatoval, že tvrzení mladistvého neodporuje výpovědím poškozených. Odvolací soud nebral v úvahu, že se výpověď obviněného shoduje i s výpověďmi ostatních svědků, že jej nikdo neoznačil jako osobu, která se účastnila trestné činnosti, jíž se jako pachatel dopustil mladistvý. Obviněný rovněž poznamenal, že v uvedené společné trestní věci podal spoluobviněný R. B. návrh na povolení obnovy řízení, podle něhož se tento spoluobviněný na rozdíl od dříve vedeného řízení rozhodl ve věci vypovídat.

8. Ze všech těchto důvodů obviněný P. K. navrhl, aby Nejvyšší soud dovoláním napadený rozsudek Vrchního soudu v Praze i Krajského soudu v Plzni zrušil a věc vrátil k řízení Okresnímu soudu v Domažlicích jako obecnému soudu dovolatele.

9. K podanému dovolání se v souladu s § 265h odst. 2 tr. ř. písemně vyjádřila státní zástupkyně působící u Nejvyššího státního zastupitelství, která s poukazem na § 20 odst. 1 tr. ř. konstatovala, že v daném případě plně v souladu se zákonem rozhodoval soud pro mládež, protože bylo nutné pro všestranné a objektivní objasnění věci konat společné řízení mladistvého i dospělého dovolatele, neboť jejich trestná činnost spolu souvisela. Příslušnost soudu pro mládež byla založena tím, že se trestných činů dopustil i mladistvý, a proto jeho trestní řízení nebylo možné konat obecným soudem. Jelikož neshledala meritorní rozhodnutí v této věci zatížené takovou vadou, kterou by bylo možno napravit cestou dovolání, přičemž v dovolání žádný jiný dovolací důvod nebyl naplněn, navrhla, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného P. K. podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl jako zjevně neopodstatněné.

III.

Přípustnost dovolání

10. Nejvyšší soud jako dovolací soud pro mládež (dále jen „Nejvyšší soud“) nejprve shledal, že dovolání obviněného je přípustné podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. ř., bylo podáno osobou oprávněnou podle § 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř., v zákonné lhůtě a na místě, kde lze toto podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.).

11. Přezkum dovolání Nejvyšším soudem je možný jen v případě, že důvod uvedený v dovolání obsahově odpovídá vymezení dovolacích důvodů v § 265b odst. 1 písm. a) až l), odst. 2 tr. ř., protože dovolání je přípustné jen z výslovně v tomto ustanovení stanovených a taxativně vypočtených důvodů, kde jsou v odstavci 1 tyto důvody vymezeny odkazem na určité kvalifikované vady napadeného rozhodnutí nebo řízení mu předcházejícího, které jsou mu dovoláním vytýkány a k jejichž nápravě má dojít rozhodnutím dovolacího soudu.

12. Obviněný dovolání opřel o důvod vymezený v § 265b odst. 1 písm. a) tr. ř., podle něhož je možné dovolání podat, jen pokud ve věci rozhodl věcně nepřislušný soud, nebo soud, který nebyl náležitě obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát nebo rozhodl soud vyššího stupně. Z obsahu tohoto dovolacího důvodu tudíž plyne, že slouží zásadně k odstranění vad, že rozhodl soud, který

nebyl pro projednání této věci věcně příslušný, anebo soud, který byl nesprávně obsazen.

13. Podle námitek obviněného se v projednávané věci nejedná o alternativu nesprávně obsazeného soudu, neboť té se výhrady obviněného netýkaly, protože spočívaly v námitkách proti věcné nepřislušnosti soudu. Tím je soud, který rozhodl v rozporu s pravidly upravujícími v trestním řízení věcnou příslušnost soudů, která se řídí zásadami vymezenými v § 16 a § 17 tr. ř. Jedná se o případy, v nichž ve věci rozhodl jiný věcně příslušný soud, což obvykle nastává v situacích, kdy v prvním stupni rozhodl okresní soud nebo jemu na roveň postavený soud (§ 12 odst. 4 tr. ř.), přestože předmětem trestního stíhání byl trestný čin, o kterém měl podle § 17 odst. 1 tr. ř. v prvním stupni konat řízení a rozhodnout krajský soud (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 2008, sp. zn. [3 Tdo 277/2008](#)). Kdyby naopak rozhodl místo věcně příslušného okresního soudu krajský soud, dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. a) tr. ř. by nebyl dán, protože by se zde uplatnila výjimka podle dovětku ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) tr. ř., že rozhodl soud vyššího stupně. Rovněž může jít o případ, je-li vytýkána neexistence pravomoci soudů České republiky k rozhodnutí o určitém trestném činu (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 9. 2009, sp. zn. [8 Tdo 1111/2009](#)).

14. Podle § 4 z. s. m. soudnictví ve věcech mladistvých a ve věcech posuzování činů jinak trestných spáchaných dětmi mladšími patnácti let vykonávají soudy pro mládež. Je tedy zřejmé, že byť toto ustanovení výslovně nestanoví věcnou příslušnost soudu, ale zvláštní soud, pro který platí zákonem stanovené podmínky vyjádřené jednak v § 4 z. s. m., ale i v § 2 odst. 2 písm. d) z. s. m., podle něhož se soudem pro mládež rozumí zvláštní senát anebo v zákonem stanovených případech předseda takového senátu nebo samosoudce příslušného okresního, krajského, vrchního a Nejvyššího soudu. Podle zákona tedy soudnictví v trestních věcech mladistvých a ve věcech posuzování činů jinak trestných spáchaných dětmi mladšími patnácti let vykonávají jako soudy mládeže specializované senáty na všech okresních, krajských a vrchních soudech a v rámci trestního kolegia Nejvyššího soudu. Zákon o soudnictví ve věcech mládeže vychází ze soustavy soudů upravené ve shodě s článkem 91 Ústavy a § 8 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů (srov. ŠÁMAL, P., a kol.: Zákon o soudnictví ve věcech mládeže, Komentář. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 34).

15. Ve smyslu tohoto vymezení soudu pro mladistvé se dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. a) tr. ř. může týkat i námitek spočívajících v tom, že ve věci mladistvého rozhodoval obecný soud, ač měl rozhodovat soud pro mládež, anebo naopak, protože podle § 4 z. s. m. platí, že rozhodl-li ve věci mladistvého obecný soud [§ 2 odst. 2 písm. e) z. s. m.], ač ji měl podle § 2 odst. 2 písm. d) a § 4 z. s. m. projednat a rozhodnout soud pro mládež, jedná se o podstatnou vadu řízení ve smyslu ustanovení § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř., kterou nelze napravit v řízení před odvolacím soudem (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 2. 2. 2005, sp. zn. [8 To 14/2005](#), uveřejněné pod č. 16/2006 Sb. rozh. tr.). Z tohoto důvodu námitka spočívající v tom, zda byl pro projednání předmětné věci příslušný soud pro mládež, dopadá na důvod podle § 265b odst. 1 písm. a) tr. ř., neboť v takovém případě se v širším pohledu jedná o otázku věcné příslušnosti soudu obecného a soudu pro mládež.

16. Na základě těchto důvodů Nejvyšší soud shledal, že výhrada obviněného, že v jeho věci jako dospělého pachatele měl rozhodovat obecný soud, a nikoliv soud pro mládež, je okolností, již lze v dovolání prostřednictvím důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. a) tr. ř. namítat, a proto Nejvyšší soud zkoumal, zda je z tohoto důvodu dovolání obviněného opodstatněné.

17. Výhrady obviněného směřující proti tomu, že soudy bezesbytku uvěřily mladistvému, jehož výslechu se nemohl účastnit, byl mu uložen přísný trest, nebylo mu umožněno vyslechnout navržené svědky, jestliže poukazoval na rozpory ve výpovědích spoluobviněných nebo na to, že obhájci nebylo rozhodnutí doručeno do datové schránky, ale do vlastních rukou, jde o námitky, které stojí mimo obviněným označený důvod dovolání, protože se věcné příslušnosti nikterak nedotýkají, a v této části tedy Nejvyšší soud důvodnost těchto výhrad obviněného nemohl věcně přezkoumávat. Navíc ze

způsobu, jak bylo dovolání obviněného koncipováno, lze dovodit, že jejich přezkoumání se obviněný ani nedomáhal, ale toliko jimi dokládal nepříznivé důsledky, jež pro něj mělo řízení před soudem pro mladistvé.

IV. Důvodnost dovolání

18. Protože příslušnost soudu pro mládež pro dospělého obviněného založí pouze splnění podmínek společného řízení vedeného proti mladistvému a dospělému obviněnému, je třeba k výhradám dovolatele proti tomu, že soud pro mládež v jeho věci neměl rozhodovat, neboť nebyly splněny zákonné podmínky pro takové konání společného řízení, uvést, že podle § 38 odst. 2, 3 z. s. m. lze konat společné řízení proti mladistvému a dospělému, jestliže je to nutné pro všestranné a objektivní objasnění věci a není to na újmu mladistvého. Takové společné řízení koná soud pro mládež, a pokud jde o mladistvého, užije se i ve společném řízení ustanovení tohoto zákona. Nejsou-li splněny uvedené podmínky a byla-li podána společná obžaloba na mladistvého a dospělého, vyloučí soud pro mládež věc dospělého a postoupí ji příslušnému obecnému soudu.

19. Společné řízení proti mladistvému a dospělému koná vždy soud pro mládež, který, pokud jde o mladistvého, užije příslušných ustanovení zákona o soudnictví ve věcech mládeže. Z tohoto ustanovení plyne, že společné řízení proti mladistvému a dospělému lze konat jen výjimečně, a to za současného splnění nutnosti pro všestranné a objektivní objasnění věci a skutečnosti, že takové společné řízení není na újmu mladistvého. Jde přitom o výjimku z obecných pravidel o společném řízení upravenou v § 20 tr. ř., která je odůvodněna především zájmem na ochraně mladistvého před negativním dopadem zároveň vedeného společného trestního řízení proti dospělé osobě. Je tak patrné, že je nezbytné sledovat prvotně a zásadně zájem mladistvého, který je jako zákonem stanovená podmínka určující pro to, zda takové společné řízení může být provedeno. V rámci posuzování těchto hledisek se nepřihlíží k tomu, jaký takové společné řízení bude mít dopad na dospělého obviněného, protože tomu v tomto řízení není přiznáváno žádné zákonem zvýrazněně chráněné postavení, neboť tak zákon činí s ohledem na povahu tohoto řízení výhradně k osobě mladistvého (srov. č. l. 37 a násl. Úmluvy o právech dítěte, přiměřeně i rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci T. proti Spojenému království ze dne 16. 12. 1999, č. 24724/94, a ve věci V. proti Spojenému království, č. 24888/94, rozhodnutí ze dne 16. 12. 1999).

20. K významu zmíněného společného řízení je třeba říci, že všestranné a objektivní objasnění věci je jednou z podmínek, která podmiňuje vedení společného řízení ve věcech soudnictví pro mládež, a má se jím na mysli především provedení dokazování v hlavním líčení, popř. i ve veřejném zasedání soudu pro mládež. Týká se zejména průběhu dokazování, jenž spočívá především v tom, že jde o postup, kterým si soud pro mládež obstarává skutkový podklad pro další řízení a v konečné fázi pro své rozhodnutí. Jde o pozitivní podmínku vyjadřující nutnost takového společného řízení, které jediné může zajistit, aby bylo dosaženo všestranného a objektivního objasnění věci. Konat takové společné řízení je proto možné jen tehdy, kdy výhradně společným řízením konaným proti mladistvému a dospělému pachateli lze zajistit všestranné a objektivní posouzení věci, tedy že takový postup je zcela nezbytný. Jedná se však o hraniční případ, kdy soud pro mládež nemá jinou možnost než vést společné řízení, aby mohl dospět ke spravedlivému rozhodnutí. Zásadně to jsou takové případy, v nichž je mladistvý usvědčován právě dospělým obviněným, jejich trestná jednání jsou vzájemně podmíněna a oddělená řízení by měla např. za následek, že by se dostali do postavení svědka s právem odepřít výpověď podle § 100 odst. 2 tr. ř., což by mohlo vést k vážným důkazním problémům.

21. Podmínka, aby společně vedené řízení proti mladistvému a dospělému nebylo na újmu mladistvého, představuje souhrn okolností, jež je v každém jednotlivém případě nutné posuzovat s ohledem na konkrétně zjištěné skutečnosti, zejména ověřovat poměry mladistvého a jejich vztah dospělého obviněného k mladistvému: tato zásada je založena na tom, že mladistvému takové

společné řízení nesmí přinést jakoukoli újmu, zejména z hlediska jeho dalšího rozumového a mravního vývoje (srov. § 5 odst. 1 z. s. m.). Je-li zde odůvodněný předpoklad, že by společné řízení k takové újmě na straně mladistvého vedlo, nelze takové společné řízení konat, byť by to mělo za následek obtíže z hlediska všestranného a objektivního objasnění věci. Při provádění společného řízení proti mladistvému a dospělému obviněnému soudem pro mládež je nutné před zájmy dospělého obviněného upřednostnit mladistvého a dbát zejména principů spojených s jeho postavením, především s ohledem na hlediska stanovená v § 1 odst. 2 z. s. m. zajišťující účel takového řízení ve vztahu k mladistvému.

22. Nejvyšší soud v projednávané věci podle obsahu přezkoumávaných rozhodnutí a z obsahu jim předcházejícího řízení vedeného v této trestní věci zjistil, že jde o řízení, které je společným řízením dospělých obviněných R. B. a P. K. a mladistvého, který dovršil věku patnácti let dne 3. 3. 2014 a zletilosti, tj. osmnácti let věku, dosáhne 3. 3. 2017. Pokud tedy spáchal jednání, pro něž se toto řízení podle popsanych skutkových zjištění vede, ve dnech 25. 8. 2014 až 28. 8. 2014 [bod 1)], 3. 9. 2014 [bod 2 a) až d) a 3)] a 6. až 8. 9. 2014 [bod 4)], pak není pochyb o tom, že se jich dopustil jako mladistvý, a bylo nutné, aby řízení ve smyslu § 4 z. s. m. konal soud pro mládež, který jediný byl soudem příslušným k tomu, aby soudnictví ve věci tohoto mladistvého vykonával.

23. Okresnímu soudu v Domažlicích, soudu pro mládež, byla na všechny tři výše jmenované obviněné (tedy i na mladistvého) Okresním státním zastupitelstvím v Domažlicích dne 29. 12. 2014 pod sp. zn. ZT 186/2014 podána společná obžaloba. Předseda senátu 2 Tm tohoto soudu JUDr. J. Š., jemuž byla věc po podání obžaloby podle rozvrhu práce přidělena, dospěl k závěru, že s ohledem na důkazní situaci a charakter dané trestní věci je namíste konat „společné řízení mladistvého a dospělých obžalovaných, neboť je to nutné pro všestranné a objektivní objasnění věci a není konání společného řízení zároveň na újmu mladistvého“. Usnesením ze dne 9. 1. 2015, sp. zn. 2 Tm 17/2014, též senát Okresního soudu v Domažlicích, soudu pro mládež, po předběžném projednání obžaloby dospěl k závěru, že ve věci existuje reálná možnost právního posouzení žalovaných skutků pod body 2) až 6) obžaloby jako trestného činu loupeže podle § 173 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, a tedy spáchání tohoto činu v rámci organizované skupiny, což je ve smyslu § 17 tr. ř. okolnost, která v trestním řízení zakládá věcnou příslušnost krajského soudu. Okresní soud v Domažlicích, soud pro mládež, tudíž citovaným usnesením vyslovil svoji věcnou nepřislušnost a věc předložil k rozhodnutí o ní Vrchnímu soudu v Praze, soudu pro mládež (č. l. 1025-1035 spisu). Ten o předmětném návrhu rozhodl usnesením ze dne 30. 1. 2015, sp. zn. 1 Ntm 4/2015, tak, že podle § 24 odst. 1 tr. ř. je příslušný k projednání a rozhodnutí věci Krajský soud v Plzni, soud pro mládež, a to z týchž důvodů, které vedly k vyslovení své věcné nepřislušnosti i Okresní soud v Domažlicích, soud pro mládež.

24. Po přezkoumání podmínek, které založily možnost konat společné řízení proti mladistvému a dospělému obviněnému, bylo nutné ve smyslu § 38 odst. 2 z. s. m. zkoumat naplnění tam uvedených zákonných požadavků z hlediska postavení mladistvého, a proto je třeba zmínit, že podle rozsudku Vrchního soudu v Praze jako soudu odvolacího ze dne 30. 7. 2015, sp. zn. 1 Tmo 15/2015, byli obviněný P. K. a mladistvý uznáni vinnými v bodě 1) a 4) přečinem (respektive proviněním) krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a), b) tr. zákoníku a v bodě 1) přečinem (respektive proviněním) porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 2 tr. zákoníku, přičemž mladistvý jako pachatel a obviněný P. K. buď jako návodce podle § 24 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, nebo jako pomocník podle § 24 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku. Mladistvý se proviněním krádeže popsáním způsobem dopustil pod bodem 1) rozsudku odvolacího soudu na základě toho, že jej P. K. nejprve „přiměl“ k činu a poté po celou dobu jeho páčání sám „hlídal před chatou“. Skutku pod bodem 4) rozsudku odvolacího soudu se mladistvý opět dopustil jako pachatel, když „po předchozí vzájemné domluvě mladistvý tyčí rozbil skleněnou výplň okna na objektu“, obviněný P. K. jako účastník ve formě pomocníka „... zatímco obviněný P. K. hlídal a obviněný R. B. nejprve hlídal a potom pomáhal mladistvému odnášet odcizené věci“. Skutek pod bodem 2) je pokračujícím trestným činem loupeže vymezeným dílčími útoky pod

písmeny a) až d), jež jako pachatel páchal mladistvý a činil tak, že „... po předchozí vzájemné domluvě spočívající v opatrování finančních prostředků, kdy obviněný P. K. rozdělil úkoly, vytipoval místa a opatřil dopravní prostředek a plynovou pistoli“, dovezl další dva spoluobviněné na místo činu, kde „předal mladistvému plynovou pistoli“. Jednání mladistvého ve všech popsanych případech spočívalo v zásadě v tom, že vloupáním vnikl do objektů (chat, zahradních domků, prodejny atd.), odkud posléze odcizil, případně pod pohrůžkou bezprostředního násilí či za užití násilí se zmocnil tam se nacházejících předmětů (alkoholické nápoje, spací pytle, finanční hotovost apod.). Obviněný P. K. tak měl roli účastníka, neboť mladistvého navedl k uvedené trestné činnosti, již zorganizoval, a poté, co byla ostatními spáchána, ve všech případech „čekal v zaparkovaném osobním automobilu na přesně nezjištěném místě a poté společně odjeli a mladistvý mu vrátil plynovou pistoli a předal pepřový sprej“.

25. Na základě těchto skutečností je zřejmé, že trestná činnost mladistvého a obviněného P. K. (ale i druhého obviněného R. B.) je společnou a na sebe navazující obsáhlou trestnou činností, z níž je zřejmé, že jednotlivé role, jež každý z pachatelů plnil, měly důležitý význam pro předpokládaný a chtěný výsledek, a proto bylo nezbytné, resp. nutné, objasňovat všechny okolnosti v rámci společného řízení. Dokazování bylo nutné vést společně se všemi na činech zúčastněnými osobami, protože jejich oddělením (např. vyloučení dospělých pachatelů ze společného řízení podle § 23 odst. 1 tr. ř.) by nebylo možné zajistit všestranné a objektivní objasnění věci, které bylo jednoznačně reálné pouze v rámci společného řízení, neboť jen tak bylo možné objasnit roli každého z obviněných, včetně mladistvého. Podmínka všestranného a objektivního objasnění věci stanovená § 38 odst. 2 z. s. m. pro vedení společného řízení byla v projednávané věci splněna, stejně jako i ta, že takové společné řízení nebylo na újmu mladistvého. V projednávané trestné činnosti celkem tří pachatelů byl mladistvý jako kriminálně nezkušený chlapec na útěku z výchovného ústavu, bez finančních prostředků, a tedy byl určitým způsobem vmanipulován do trestné činnosti obviněným P. K., jenž byl „zběhlý“ v trestné činnosti (v minulosti 12krát projednáván pro kriminální čin). U mladistvého bylo za těchto okolností výchovným stimulem pro jeho další vývoj ve smyslu snahy po nápravě, aby byl přítomen potrestání právě tohoto obviněného, bez něhož by se zřejmě uvedené trestné činnosti sám nedopustil, anebo by se tak nestalo v rozsahu, jaký byl zjištěn. Vlastní průběh společného řízení nevykazoval žádné takové skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit, že došlo k ohrožení rozumového a mravního vývoje mladistvého, neboť na ten bylo negativně působeno dospělými obviněnými v průběhu prováděné trestné činnosti. Naopak právě takové společné řízení, při kterém byli dospělí pachatelé odsouzeni k přísným, avšak opodstatněným a přiměřeným trestům, může v budoucnu mladistvého odradit od páchání dalších trestných jednání. Z těchto důvodů byla splněna i druhá z podmínek § 38 odst. 2 z. s. m., protože společné řízení v tomto konkrétním případě nebylo na újmu mladistvého. Lze jen připomenout, že tato podmínka se zkoumá výhradně a zásadně jen ve vztahu k mladistvému, nikoli z pohledu obviněného, jak se dovolatel v této věci domáhal.

26. Nejvyšší soud z uvedených důvodů shledal námitky obviněného směřující proti tomu, že jeho trestní věc jako dospělého pachatele projednával ve společném řízení podle § 38 odst. 1, 2 z. s. m. soud pro mládež, nedůvodnými. Protože takové zjištění mohl učinit na základě dovoláním napadených rozhodnutí a příslušného spisu, z nichž je patrné, že rozhodnutí ani jim předcházející řízení netrpí vytýkanými vadami, dovolání obviněného jako zjevně neopodstatněné podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl.

*) Byl použit pseudonym ve smyslu zákona č. 218/2003 Sb.